

Czternasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

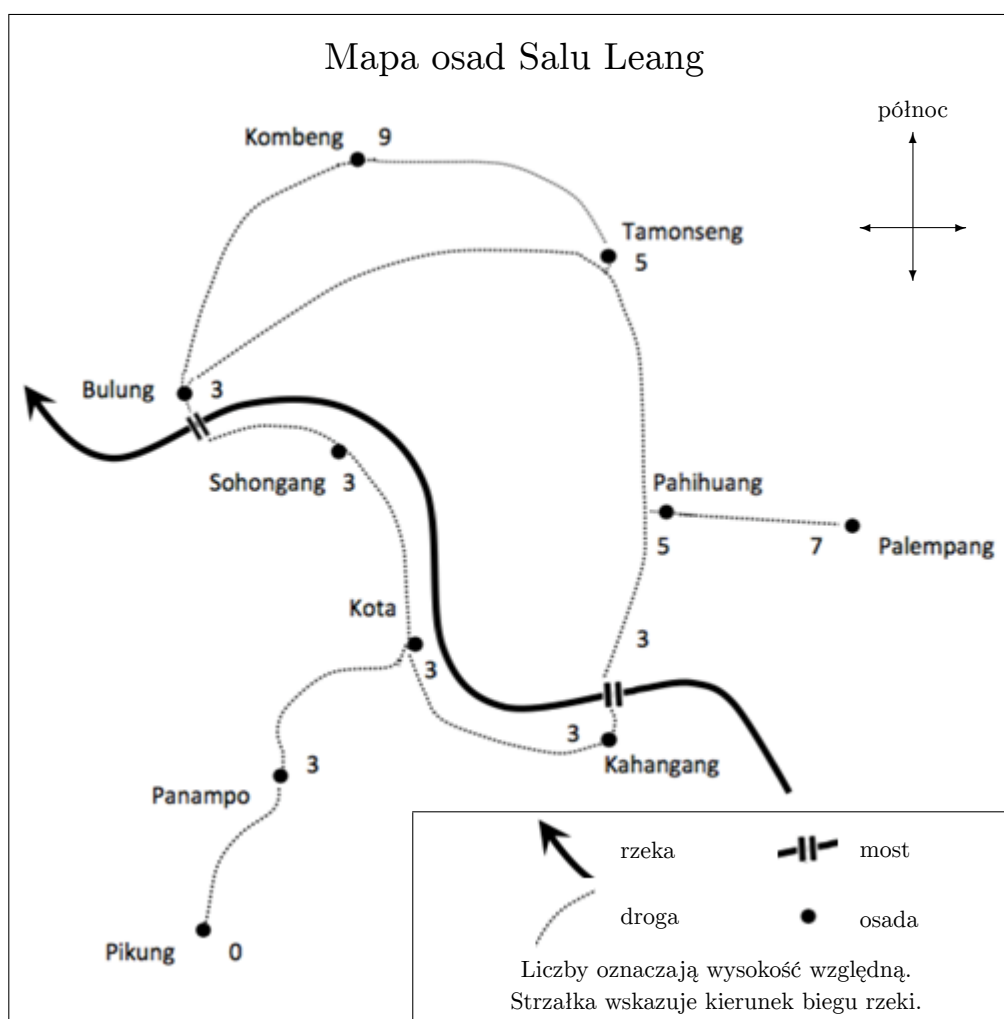
Mysore (Indie), 25–29 lipca 2016

Zadania turnieju indywidualnego

Nie przepisuj tekstu zadania. Rozwiązuj każde zadanie na osobnej kartce (kartkach) papieru. Na każdej kartce należy napisać numer zadania, numer miejsca i nazwisko. Tylko w tym wypadku możemy gwarantować uwzględnienie wszystkich kartek.

Rozwiązania należy uzasadniać. Odpowiedź, nawet prawidłowa, podana bez żadnego uzasadnienia będzie oceniana nisko.

Zadanie nr 1 (20 punktów). Pewien lingwista przybył do Salu Leang (Celebes) w celu badania języka aralle-tabulahan. Odwiedził kilka osad w Salu Leang (zob. mapę¹), pytając lokalnych mieszkańców: **Umba launggola?** ‘Dokąd idziesz?’

¹Nazwy osad są prawdziwe, mapa jest wymyślona.

Poniżej znajdują się odpowiedzi, które otrzymał. W niektórych z nich są luki.

- W osadzie **Kahangang**:
  - Lamaoä' bete' di Bulung.
  - Lamaoä' sau di Kota.
  - Lamaoä' ____₁ di Palembang.
- W osadzie **Kombeng**:
  - Lamaoä' pano di Pahihuang.
  - Lamaoä' tama di Sohongang.
  - Lamaoä' naung di Tamonseng.
  - Lamaoä' ____₂ di Palembang.
- W osadzie **Kota**:
  - Lamaoä' dai' di Kombeng.
  - Lamaoä' dai' di Palembang.
  - Lamaoä' naung di Pikung.
  - Lamaoä' ____₃ di Bulung.
  - Lamaoä' ____₄ di Sohongang.
- W osadzie **Palempang**:
  - Lamaoä' bete' di Kahangang.
  - Lamaoä' dai' di Kombeng.
  - Lamaoä' pano di Panampo.
  - Lamaoä' sau di Sohongang.
  - Lamaoä' ____₅ di Bulung.
  - Lamaoä' ____₆ di Kota.
  - Lamaoä' ____₇ di Pahihuang.
- W osadzie **Pahihuang**:
  - Lamaoä' naung di Bulung.
  - Lamaoä' naung di Pikung.
- W osadzie **Bulung**:
  - Lamaoä' pano di Pahihuang.
  - Lamaoä' pano di Panampo.
  - Lamaoä' ____₈ di Kota.
  - Lamaoä' ____₉ di Pikung.
- W osadzie **Panampo**:
  - Lamaoä' tama di Kahangang.
  - Lamaoä' pano di Tamonseng.
  - Lamaoä' ____₁₀ di Kota.
- W osadzie **Pikung**:
  - Lamaoä' pano di Kota.
  - Lamaoä' dai' di Pahihuang.
  - Lamaoä' sau di Sohongang.
  - Lamaoä' ____₁₁ di Bulung.
  - Lamaoä' ____₁₂ di Kahangang.
  - Lamaoä' ____₁₃ di Panampo.
- W osadzie **Sohongang**:
  - Lamaoä' bete' di Bulung.
  - Lamaoä' tama di Kahangang.
  - Lamaoä' tama di Kota.
  - Lamaoä' dai' di Pahihuang.
- W osadzie **Tamonseng**:
  - Lamaoä' pano di Pahihuang.
  - Lamaoä' pano di Panampo.
  - Lamaoä' ____₁₄ di Kahangang.
  - Lamaoä' ____₁₅ di Palembang.

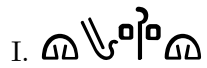

Wypełnij luki.

⚠ Język aralle-tabulahan należy do rodziny austronezyjskiej. Mówi nim około 12 000 osób w Indonezji. —Ksenia Gilarowa

Zadanie nr 2 (20 punktów). Podane są wyrazy w języku luwijskim zapisane alfabetem łacińskim i ich tłumaczenia na polski:

1. runtiyas ‘jeleni’	8. sanawas ‘dobry’
2. patis ‘noga’	9. nimuwizas ‘syn’
3. harnisas ‘twierdza’	10. zitis ‘mężczyzna’
4. iziyanta ‘zrobili’	11. piyanti ‘dają’
5. turpis ‘chleb’	12. hantawatis ‘król’
6. tarhunzas ‘grzmot’	13. istaris ‘ręka’
7. hawis ‘owca’	

Każde z powyższych słów może być zapisane hieroglifami luwijskimi na kilka sposobów. Poniżej każde słowo zostało zapisane na dwa możliwe sposoby w kolejności losowej:

- A. B. C. D. E. F.
- G. H. I. J. K.
- L. M. N. O. P.
- Q. R. S. T. U.
- V. W. X. Y. Z.

(!) Poza odpowiedzią żadne wyjaśnienia nie są wymagane; takie wyjaśnienia nie będą punktowane.

(a) Dopasuj odpowiednio każde luwijskie słowo zapisane alfabetem łacińskim do dwóch wariantów jego zapisu hieroglificznego. Zapisz dopasowania następująco: „liczba ~ dwie litery”.

(b) Dla dwóch spośród powyższych 13 słów dano jeszcze jeden możliwy zapis:

1. ; 2.

Ustal, które to słowa.

(c) Pokrótkie wyjaśnij wszystkie możliwe funkcje poniższych luwijskich symboli:

1. ; 2. ; 3. ; 4. ; 5. ; 6. ; 7.

⚠ Język luwijski należy do rodziny indoeuropejskiej. Mówiono nim w Azji Mniejszej około 3000 lat temu.
—Tae Hun Lee

Zadanie nr 3 (20 punktów). Dane są zdania w języku kunuz-nubijskim i ich tłumaczenia na polski:

1. **ar kanarri:cci:g kami:g ja:nticcirsu.**
Kupiliśmy wielbłądy dla sąsiadów.
2. **tirt kade:g allesu.**
Właściciel naprawił suknię.
3. **jahali wali:g darbadki biticcirra.**
Młodzieńcy dadzą kurę psom.
4. **man jahalgi kade:cci:g ma:gtirsu.**
Ukradł suknie dla młodzieńca.
5. **ay beyye:cci:g aja:nirri.**
Kupuję naszyjniki.
6. **wal aygi ba:bi:g elde:nsu.**
Pies znalazł dla mnie bramę.
7. **magas ikki wali:g ticcirsu.**
Złodziej dał wam psy.
8. **i:di magaski kami:g tirsu.**
Mężczyźni dali wielbłądy złodziejowi.
9. **ay hanu:g bijomri.**
Uderzę ośła.
10. **sarka:yi aygi beyye:cci:g ade:nda.**
Tchórze dają mi naszyjniki.

(a) Przetłumacz na polski:

11. **magasi argi ajomirra.**
12. **ay kanarri:g ba:bki alletirsi.**
13. **hanu tirti:g elirsu.**
14. **tirti argi kamgi de:ccirsa.**
15. **ay darbadki bija:ndi.**

(b) Przetłumacz na język kunuz-nubijski:

16. *Sąsiedzi dają naszyjnik właścicielowi.*
17. *Młodzieniec kupił dla nas psa.*
18. *Ukradniemy go.*
19. *Właściciele uderzyli złodziei.*
20. *Psy znalazły kury dla tchórze.*

⚠ Język kunuz-nubijski należy do rodziny wschodniosudańskiej. Mówi nim około 50 000 osób w Egipcie.

y = j. Znak : oznacza długość poprzedzającej samogłoski.

—Aleksejs Peguševs

Zadanie nr 4 (20 punktów). Niedawny kontakt z cywilizacją zachodnią przyniósł zmiany w języku iatmul. Pojawiły się nowe słowa i wyrażenia, a część spośród istniejących uzyskała nowe znaczenia.

Podane są wyrazy i związki wyrazowe w języku iatmul i ich tłumaczenia na polski w kolejności losowej:

1. guna vaala	a. <i>banan</i>
2. ka'ik	b. <i>krowa</i>
3. ka'ikgu	c. <i>kajak</i>
4. klawun	d. <i>książka</i>
5. laavu	e. <i>napój gazowany, alkohol</i>
6. laavuga vi'	f. <i>strzelba</i>
7. laavuga	g. <i>obraz, cień</i>
8. ni'bu	h. <i>samochód</i>
9. ni'buna vaala	i. <i>otrzymałem</i>
10. nyaka'ik	j. <i>lustro</i>
11. vi	k. <i>widziałem</i>
12. vi'wun	l. <i>zegarek</i>
13. walini'bana bâk	m. <i>włócznia</i>
14. walini'bana gu	n. <i>czytać</i>
15. walini'bana vi	o. <i>ład</i>

(!) Poza odpowiedzią żadne wyjaśnienia nie są wymagane; takie wyjaśnienia nie będą punktowane.

(a) Ustal prawidłowo odpowiedniki.

(b) Przetłumacz na polski:

1. **vaala**;   2. **gu**;   3. **vi'**

Jedno z tych trzech słów posiada synonim, wymyślony później, wśród podanych w (1–15) słów i zwrotów. Zidentyfikuj ten synonim. Dlaczego został wymyślony?

(c) Przetłumacz na język iatmul:

1. *świnia*;   2. *liście bananowca*;   3. *słońce*;   4. *biali ludzie*

Jedna z odpowiedzi powinna zgadzać się z jednym ze słów i zwrotów podanych w (1–15).

⚠ Język iatmul należy do rodziny sepiik. Mówi nim około 46 000 osób w Papui-Nowej Gwinei.

' i ny są spółgłoskami. â jest samogłoską.

—Artūrs Semēņuks

Zadanie nr 5 (20 punktów). Podane są wyrazy w języku jaqaru i ich tłumaczenia na polski:

aq''ipsa	<i>oraz jaskinia</i>	qucxap''a	<i>przez jezioro</i>
aq''na	<i>w jaskini</i>	qucxst''psa	<i>oraz z naszego₁₊₂ jeziora</i>
chushp''a	<i>jego narożnik</i>	marka	<i>miejsowość</i>
chushuntxi	<i>czy w narożniku?</i>	markp''t''a	<i>z jego miejscowości</i>
ishinhna	<i>w moim łóżku</i>	markstxi	<i>czy nasza₁₊₂ miejscowość?</i>
ishma	<i>twoje łóżko</i>	utamt''a	<i>z twojego domu</i>
p''ak''u	<i>garnek</i>	utnha	<i>mój dom</i>
p''ak''unhpsa	<i>oraz mój garnek</i>	yaputxi	<i>czy pole?</i>
qaqat''a	<i>z klifu</i>	yapsanpsa	<i>oraz w naszym₁₊₂ polu</i>

(a) Przetłumacz na polski:

1. **utnhantxi**
2. **yapp''psa**
3. **yapup''psa**

(b) Przetłumacz na język jaqaru:

4. *nasz₁₊₂ klif*
5. *w twoim narożniku*
6. *oraz w twoim narożniku*
7. *oraz z twojego narożnika*
8. *czy z jaskini?*
9. *czy dom?*

⚠ Język jaqaru należy do rodziny ajmarskiej. Mówi nim około 730 osób w Peru.

nh = *n* w słowie *gong*. **ch**, **cx**, **q**, **sh**, **tx** są spółgłoskami. Znak '' oznacza spółgłoskę aspirowaną.

nasz₁₊₂ = 'mój i twój'.

—*Iwan Derżanski*

Redakcja: Bożydar Bożanow, Qitong Cao, Jeong Yeon Choi, Iwan Derżanski (red. techn.), Hugh Dobbs, Dmitrij Gerasimow, Ksenia Gilarowa, Stanisław Gurewicz, Gabrijela Hladnik, Boris Iomdin (red. odp.), Bruno L'Astorina, Tae Hun Lee, Danyło Mysak, Miina Norvik, Aleksejs Peguševs, Aleksandr Piperski, Maria Rubinsztejn, Daniel Rucki, Artūrs Semenuks, Paweł Sofroniew, Milena Wenewa.

Tekst polski: Daniel Rucki.

Powodzenia!